

τοῦ τεχνίτου ἰδιοφυΐα, εὐροῦσα τὴν ἰσορροπίαν καὶ τὸ εὐχαρι στάσεως σχεδὸν αἰθερίου. Τὸ ὑπὸ τὴν μορφὴν νεανίου πνεῦμα τοῦ ἐνδοξοῦ ἀπτρονόμου κατέρχεται οὐρανῶθεν ὅπως ἀγγελίῃ ἐπαληθεύουσαν τὴν δόξαν τοῦ Πυθαγόρα, διὸ καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ὤθει τῇ δεξιᾷ τὴν σφαῖραν, ἐνῶς δεικνύει τῷ δακτύλῳ τὸν γεννήτορα τῆς ἡοῦς, ἔλκοντα παρὶ ἐαυτὸν τὴν ἐναρμόνιον τοῦ κόσμου τροχίαν.

Ἡ συλλογὴ τῶν ἐκθεμάτων τοῦ κ. Βρούτου σύγκειται ἐκ δύο ἀγαλμάτων. τῆς Αὐγῆς καὶ τὴν Νυκτὸς καὶ ἐκ δύο λαμπρῶν προτομῶν, τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς τοῦ Ἀχιλλέως τῷ βέλει τοῦ Πάριδος τρωθέντος. Τὸ δριμύ καὶ ἐκδικητικὸν τοῦ θυμολέοντος ἥρωος ἀγωνίαν ἐμποιεῖ τῷ ἀπατηλῷ Πριαμίδῃ καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ! Προσθετέον δὲ ἑτέραν τινὰ προτομὴν τοῦ Κανάρη καὶ τέλος σχεδίασμα τι ἀετώματος παριστάνοντος τὰ Ὀλύμπια.

Ὁ κ. Δ. Φιλιπότης, Τήνιος, παρίσταται νεώτατος γλύπτης, ἐπιμελούμενος δεξιῶς τοῦ νέου ρυθμοῦ τῆς νεοῖταλικῆς σχολῆς. Ἐπαινοῦμεν εἰλικρινῶς τὰ δύο αὐτοῦ συμπλέγματα, τὸν Θεριστὴν καὶ τὸν Ἀλιέα.

Συμπολίτης καὶ ὁμηλιεὶς τῷ ἀνωτέρῳ, ὁ κ. Χαλέτας, ἐπιδιώκει, φαίνεται, τὴν αὐτὴν σπουδὴν. Τὸ ζωηρὸν αὐτοῦ σύμπλεγμα ὁ Σάτυρος καὶ ὁ Ἔρως ἐμφαίνει ἰκανὴν δεξιότητα καὶ ἐπίνοιαν ὅπως προῖδη τις τὸ διανοιγόμενον τῷ τεχνίτῃ εὐρὺ καὶ ἐνδοξὸν στάδιον.

Νῦν δὲ ἀποβλέποντες εἰς τὴν γενικὴν ἀξίαν τῶν πρωτοτύπων τούτων ἔργων τῶν ὁμογενῶν τεχνιτῶν ἐπευφημοῦμεν, μετ' ἐγκαρδίου χαρᾶς, εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς πατρίδος τέχνης ἐπὶ τοῦ ἀρχαιοσέμου τῆς πατρίδος ἐδάφους, προσεπιδιώκουσαν δὲ ἀμφοτέρως τὰς τοῦ ὄντως καλοῦ ἀποθεωρήσεις τὸν ἀρχαιότυπον καὶ τὸν ρωμαέσιον λεγόμενον ρυθμόν.

Ἐν Παρισίοις, ὀκτώβριος τοῦ 1878.

Α. Β.

Ἡ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΑΦΓΑΝΩΝ.

Δὲν εἶναι ἴσως ἄσκοπον νὰ διαλάβωμέν τινα περὶ τῆς τῶν Ἀφγανῶν καταγωγῆς, ἀφοῦ ὁ λαὸς οὗτος ἔρχεται νῦν εἰς τὴν ἡμερησίαν πολιτικὴν διάταξιν, ἕνεκα τῆς πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς διαφορᾶς αὐτῶν. Ἐν δύο ἀγγλικῶς συγγραμμάσι, κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον ἐκδοθεῖσιν, ὑπάρχουσι πολλὰ καὶ ἐνδιαφέρουσα λεπτομέρεια περὶ τῆς τῶν Ἀφγανῶν χώρας. Ἡ κυρίως

λεγομένη Ἀφγανικὴ φυλὴ ἑβραϊκὴν διεκδικεῖ καταγωγὴν, ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ἐγγράφων παραδόσεων προκύπτει συμφωνία περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σαουλ ὡς ἀρετηρίας αὐτῶν. Ὁ ἰσχυρὸς οὗτος μονάρχης λέγεται ἀποκτήσας δύο κατόπιν υἱοὺς ταυτοχρόνως τεχθέντας ἐκ δύο διαφόρων γυναικῶν, ἀμφοτέρων ἀνηκουστῶν εἰς τὴν φυλὴν τοῦ Λευί. Οἱ δύο οὗτοι πρίγκηπες ἀνατραφέντες ὑπὸ τοῦ Δαυὶδ, διαδόχου τοῦ Σαουλ, ἐγένοντο σὺν τῷ χρόνῳ ὁ μὲν πρωθυπουργός, ὁ δὲ στρατηλάτης. Ὁ πρῶτος ἀπέκτησεν υἱὸν Ἀσάφ ἢ Ἰωσήφ τοῦνομα, ὁ δὲ δεύτερος ἕτερον Ἀφγαναν, οἵτινες ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σολομῶντος ἐκληρονόμησαν πατρικὰς θέσεις. Ὁ Ἀφγανὰς προήδρευεν ὑπὸ τὴν ἐξέλεξιν τοῦ Σολομῶντος. Κατὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ Ναβουχοδονόσορος ἡ φυλὴ τοῦ Ἀφγανὰ διετέλεσε πιστοτάτη εἰς τὸν πατέρων αὐτῆς τὴν θρησκείαν, καὶ μετὰ μακροὺς διωγμοὺς καὶ πολλὰς σφαγὰς ἐξώσθη ἐπὶ τέλους τῆς Παλαιστίνης κατὰ διαταγὴν τοῦ εἰδωλολάτρου κατακτητοῦ. Τότε τὰ λείψανα τῆς φυλῆς ταύτης κατέφυγον εἰς Κοχιστὰν ἢ Γὸρ καὶ Κόχ ἢ Φαρόζα, ἐνθα παρὰ τῶν γειτόνων αὐτῶν ἀπεκλήθησαν ὅτε μὲν Ἀογανοὶ Ἀφγανοὶ, ὅτε δὲ Μπανὶ Ἰσραήλ. Ἐπέκεινα τῶν πεντεκαίδεκα παρῆλθον ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Σουλεῦμὰν Σολομῶντος, ὅτε οἱ Ἀφγανοὶ ἤκουσαν τὸ πρῶτον νὰ γίνηται λόγος περὶ νέας θρησκείας, ἧτις ἐπρόκειτο νὰ ἀποβῇ θρησκεία αὐτῶν Ἰσραηλίτης, ὅστις μετὰ τὴν διασπορὰν τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ ἀποκατέστη ἐν Ἀραβίᾳ καὶ ὃν ὁ Μωάμεθ κατέλεξε μεταξὺ τῶν πρώτων ὁπαδῶν αὐτοῦ, ἐχρησίμευσε τὸ ὄργανον τῆς ἀλλαξοθρησκείας αὐτῶν· οὗτος ἀνεκοίνωσεν αὐτοῖς τὴν ἔλευσιν τοῦ τελευταίου τῶν προφητῶν, ἐστάλη δὲ αὐτῷ εἰς Μεδίην πρὸς συνενόησιν πρεσβεία ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἐν ἑαυτοῖς, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ εὐσεβεστέρου καὶ τοῦ σωφιερέου ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτῶν, τοῦ Καίς. Οἱ σοφοὶ οὗτοι ἀπεδέξαντο ἐνθουσιωδῶς τὴν νέαν θρησκείαν καὶ ἀρκούντως μέγαν ἀνέπτυξαν ζῆλον ὅπως κριθῶσιν ἀξιοὶ τῶν εἰδικῶν ἀμοιβῶν τοῦ προφήτου, ὅστις τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ ἐξεδήλωσεν εἰς τοὺς νεορωτίστους τούτους Ἑβραίους, ἀραβικὰ δὸς αὐτοῖς ὀνόματα καὶ ὑποσχεθεὶς ὅτι ὁ τίτλος τοῦ μαλὲκ ἢ πρίγκηπος, ὅστις ἐδόθη ποτὲ τῷ Σαρίφ οὐδέποτε θ' ἀρῆρεῖτο· τοῦντεῦθεν ἡ ὑπερηφανία τοῦ ἀρχηγοῦ ἐκάστης τάξεως τῆς ἀφγανικῆς φυλῆς τοῦ φέρειν εἰσέτι καὶ σήμερον τὸν τίτλον τοῦτον. Ἰποστρέψας εἰς τὰ ἴδια ὁ Καίς εἰργάσθη σπουδακίως πρὸς ἀλλαξοθρησκείαν τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ καὶ προόδους τινὰς εἰς τὸν ἰσλαμι-

σιν ἐποιήσατο· ἀλλὰ πιστεύεται ὅτι οἱ Σαρακίνοι, οἵτινες, πανταχόθεν πῦρ καὶ σίδηρον φέροντες, διήλθον τῶν Ἀφγανῶν τὴν χώραν, ὅπως ἐκριβώσιν ἐπὶ τῆς εὐρείας Ἰνδικῆς χερσονήσου, μεγάλως συντέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ κηρύγματος αὐτοῦ. Ἐν τούτοις φυλαί τινες ὀχυρωθεῖσαι ἐν ἀπροσίτοις ἐρημίαις ἀφῆκαν τὸν χεῖμαρρον νὰ παρέλθῃ καὶ ἐπὶ μακρὸν εἰς διάστημα τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν θρησκείαν ἐτήρησαν, ἀναγινώσκοντες τὴν Πεντάτευχον καὶ εἰς τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου τὰ προστάγματα ὑπέκοντες. Τὰ πρῶτα ὅπως οὖν θετικὰ διδόμενα περὶ τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῶν Ἀφγανῶν, ἣ ὅπως ἀποκαλέσωμεν αὐτοὺς διὰ τοῦ ὀνόματος, ὅπερ ἀποδίδουσιν ἑαυτοῖς, τοῦ ἔθνους *Πουχάνα* χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς μωαμεθανικῆς ἐποχῆς. Ἡ λέξις *Πουχάνα* παραγομένη κατὰ τινὰς μὲν ἐκ τῆς ἑβραϊκῆς, κατ' ἄλλους δὲ ἐκ τῆς συριακῆς, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ ἀπελευθερωθέντος λαοῦ. Ἡ λέξις Ἀφγανός τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς φέρει σημασίαν, εἰς ἣν αἰ ἀληθὲς ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ, ὡς ἀνωτέρω, Ἀφγανὰ ὠνόμασεν αὐτὸν οὕτως ἐκ τῆς κράυγης, ἣν γεννώμενος ἔβαλε κατόπιν δυσχεροῦς τοκετοῦ, Ἀφγὰνα, τοῦτέστιν ἐλυτρώθη ν!

Τὰ ἀνωτέρω, δημοσιευθέντα ἐξ εὐρωπαϊκῶν πηγῶν ἐν τῷ *Νεολόγῳ*, ὁ καθηγητῆς τῆς ἐν Σμύρνῃ εὐαγγελικῆς Σχολῆς κ. Π. Καρολίδης ἐξελέγχει ἐν τῇ *Νέᾳ Σμύρνῃ* διὰ τῶν ἐπομένων.

Εἶναι καθαρὸν μῦθος τὰ λεγόμενα περὶ τῆς ἐξ Ἑβραίων καταγωγῆς τῆς κυρίως λεγομένης ἀφγανικῆς φυλῆς ὡς καὶ τὰ περὶ τῆς εἰς τὴν χώραν ἐκείνην μετοικήσεως τῶν ἀπογόνων τοῦ Σαούλ, ὅμοια πρὸς τὰ μυθεύμενα περὶ τῆς μέχρι Κίνας ἀποπλανήσεως τῶν ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων αἰχμαλωτισθέντων κατοίκων τοῦ βασιλείου Ἰσραήλ. Τὸ Ἀφγανιστάν δὲν εἶναι χώρα τοσοῦτον ἄγνωστος ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἱστορίᾳ ὅσον φαίνεται ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἀρθρῳ. Τὸ σημερινὸν Ἀφγανιστάν (ἢ παλαιὰ Πακτυϊκὴ) περιλαμβάνει μὲγα μέρος τῆς ἀρχαίας Ἀραχωσίας (οὕτω κληθείσης ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἀραχώτου) μέρη τῆς Βακτρικῆς καὶ τῆς Ἀρίας. Οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν τούτων πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ὑπέκυψαν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰ κυριαρχήσαντα τοῦ μεγάλου Ἰρανικοῦ ὄροπέδου Ἰρανικὰ ἔθνη τῶν Βακτρίων, Μήδων καὶ Περσῶν καὶ ἀνῆκον ὅπως πᾶσαι σχεδὸν αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰρανικοῦ ὄροπέδου εἰς τὴν μεγάλην Ἀρίαν φυλὴν. Τὰς πρώτας ἀρχὰς τοῦ πο-

λιτισμοῦ ἔλαβε πιθανώτατα ἡ χώρα αὕτη ἀπὸ τοῦ ἀρχαιοτάτου βακτρικοῦ κράτους, ἀπὸ τῶν Ἰνδιῶν, καὶ ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων τῶν ὁποίων αἱ κατακτήσεις, καθ' ἃ παλαιοὶ μῦθοι παρέδωκαν καὶ νεώτεροι ἱστορικαὶ κριτικαὶ ἐρευναὶ ἐβεβαίωσαν, ἐφθασαν μέχρι τῆς Βάκτρας καὶ τῶν Ἰνδιῶν. Ὁ Μέγας Ἀλεξάνδρος χωρῶν πρὸς τὰς Ἰνδίας διήλθε διὰ τῆς χώρας ταύτης τῆς ὁποίας αἱ σήμερον εἰς ἀκμάζουσαι δύο πόλεις Ἐράτ καὶ Κανδαχάρ (Ἀλεξάνδρεια ἢ ἐν Ἀρίοις καὶ Ἀλεξάνδρεια ἢ ἐν Ἀραχώτοις) εἶναι κτίσματα τοῦ Μακεδόνα δορυκτῆτος, τοῦ ὁποίου μέχρι σήμερον σώζεται ἡ μνήμη παρὰ τοῖς κατοίκοις τῶν πόλεων ἐκείνων. Κατὰ τὰς ἐρεῦνας, ἃς πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ ἐποίησαν εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Ἀφγανῶν καὶ κατὰ τὰς ἐπὶ τούτου κρίσεις τοῦ σοφοῦ Ἀσιατιστοῦ Haug, ἡ νῦν γλῶσσα τῶν Ἀφγανῶν εἶναι διεφθαρμένη. Ἀρία διάλεκτος. Διότι καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν Χίβα καὶ Περσία, μεθ' ὅλας τὰς ἐπιδρομὰς ἀλλοφύλων λαῶν, τὸ Ἀριανὸν στοιχεῖον διετηρήθη ἰσχυρόν. Τὸ ἐθνικὸν ὄνομα τῶν κατοίκων τοῦ Ἀφγανιστάν ἦτο Πακτύκι. Πακτύας ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ξέρξου (VII, 67). Ἡ χώρα, ὡς εἶπομεν, ἐκαλεῖτο πακτυϊκὴ, καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ Δαρείου τοῦ Ἰστάσπου ἐπαρχία τοῦ περσικοῦ κράτους (Ἡρόδ. VI. 93).

Τὸ δὲ σημερινὸν ὄνομα, δι' οὗ αὐτοὶ ἑαυτοὺς οἱ Ἀφγανὲς καλοῦσι Παχτοῦ (ἢ Πουχάνα) εἶναι προδήλως αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀρχαῖον ὄνομα· τὸ Ἀφγαν εἶναι ὄνομα νεώτατον ὅπερ οἱ Πέρσαι ἔδωκαν πρῶτον εἰς τὴν χώραν ὡς τόπον θλίψεως (ἀφγὰν πληθ. τοῦ φιγὰν—θρήνης) διὰ τὰς πολλὰς ἐκείθεν ἐλθούσας ἐπὶ τὴν Περσίαν καταστροφὰς. Πιθανὸν ἑβραϊκαί τινες ἀποικίαι νὰ ἐφθασαν εἰς τὴν Ἀραχωσίαν ἤδη κατὰ τὴν βαβυλωνικὴν αἰχμαλωσίαν, διότι ἐπὶ τοῦ Ἀρταξέρξου ἀκόμη τοῦ Μακρόχειρος ὑπῆρχον ἐν Περσίᾳ Ἑβραῖοι, διασκεδασμένοι ἐνταῦθα ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων. Ἀλλὰ τὰ περὶ Ἀφγανῶν κτλ. θρυλούμενα εἶναι προδήλως τῆς μωαμεθανικῆς ἐποχῆς, καθόσον ὁ ἰσλαμισμὸς πανταχοῦ συνέδεσε τὰς παραδόσεις αὐτοῦ πρὸς τὰς τοῦ ἑβραϊσμοῦ.

Ὁ ὑπεύθυνος Ε. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.